

Projectplan: Team Powerchair Hockey NL 2023 – 2026 “Dromen in mogelijkheden” (versie 3 – januari 2024)

Van: Stichting Orange & Wheels – Dick Cochius
Datum: januari 2024

Stichting
Orange & Wheels

Westervoortsedijk 16-4
6827 AS Arnhem
The Netherlands

info@orangeandwheels.nl
www.orangeandwheels.nl

KvK nummer 64652971
IBAN NL72RABO0307999173

Hoe het ooit allemaal begon

In Nederland is Powerchair Hockey “per ongeluk” ontstaan. In de eerste helft van de jaren zeventig wordt op een aantal mytilscholen tijdens de gymnastieklessen ingespeeld op de behoefte van, in het algemeen, ernstig lichamelijk beperkte kinderen en jongeren om aan sport te doen. Vanwege de beperkingen van deze jongeren (met name weinig spierkracht) wordt gekozen voor een spel waarbij gebruik gemaakt wordt van een hockeystick en bal die van licht materiaal gemaakt zijn. Vanwege de grote gelijkenis met het hockey wordt de naam rolstoelhockey bedacht, waaraan later de term elektrisch wordt toegevoegd om aan te duiden dat deelnemers gebruik maken van een elektrische rolstoel. Dezelfde soortgelijke ontstaansgeschiedenis ziet men ook terug in andere landen.

Het blijkt dat mensen met name met een progressieve spierziekte voor het eerst op een volwaardige manier kunnen participeren in een teamsport. Ondanks de destijds sceptische houding van medici – lichamelijke inspanning zou de fysieke toestand en levensverwachting negatief beïnvloeden – laten spelers zien dat de beoefening van deze sport bijdraagt aan de ontplooiing van kwaliteiten en eigenwaarde en dat daardoor juist aan elektrisch rolstoelhockey een positief effect toegeschreven kan worden. Dit debat heeft ertoe bijgedragen dat het Powerchair Hockey (PCH) losgekoppeld is van revalidatiedoelinden en inmiddels geaccepteerd is als een volwaardige sport.

PCH is wat betreft aantallen één van de grootste rolstoelsporten. Het kan gemengd worden gespeeld en op veel verschillende niveaus, van recreatief t/m wedstrijdniveau. Er is landelijk een grote competitie met regio- en landelijke toernooien. Ook internationaal is PCH enorm gegroeid.

Door het zeer beperkte aanbod van andere sportmogelijkheden is PCH één van de weinige mogelijkheden voor genoemde doelgroep om in teamverband op verschillende niveaus te kunnen sporten. Het wordt gespeeld in een sporthal, op een veld die te vergelijken is met een ijshockeyveld. Er wordt gespeeld met 4 veldspelers en 1 keeper.

Van hockeybond naar Floorball

Powerchair Hockey is sinds 2009 onderdeel van de KNHB en heeft nationaal een goed draaiende competitie. Een competitie die voornamelijk wordt gedragen door de verenigingen en vrijwilligers. Een netwerk van mensen die Powerchair Hockey een warm hart toedragen, zorgen ervoor dat de competitie jaarlijks goed draait.

Team Powerchair Hockey NL wordt door de KNHB sinds 2015 niet ondersteund. Niet beleidsmatig, niet financieel, niet in de brede ontwikkeling. Stichting Orange & Wheels faciliteert het team op bovengenoemde onderdelen. Vanaf dat moment zien we in Nederland ook een stilstand als het gaat om de verdere internationale ontwikkeling. Tot 2015 viel naast de competitie, ook het Nederlands Powerchair Hockey Team, onder de KNHB. De KNHB gaf in dat jaar te kennen te willen stoppen met de ondersteuning van het Nederlands team. De druk kwam daarmee volledig te liggen bij de stichting Orange & Wheels. De stichting heeft dit tot nu toe met volle overtuiging gedaan. Steeds wanneer er een internationaal toernooi aan kwam werden er acties op touw gezet om de deelname financieel te borgen, maar ook de verdere professionalisering van het team en haar staf is doorgezet en verder door ontwikkelend. Een zorgelijker ontwikkeling is wel dat onze benodigde gelden steeds moeilijker te verkrijgen zijn. Wanneer wij aanvragen doen bij fondsen en sponsors, werd steeds vaker gevraagd onder welke sportbond wij vallen.

Omdat PCH veel meer raakvlakken met Floorball heeft dan met hockey vinden er al enige tijd oriënterende gesprekken plaats tussen KNHB en de Nederlandse Floorball en Unihockey Bond (NeFUB) over een overgang naar het Floorball. Waar de KNHB een grote sportbond is met professionele krachten, is de NeFUB een kleine flexibele organisatie en afhankelijk van vrijwilligers. Dit maakt hen veel kwetsbaarder, waardoor een eventuele overgang van het gehele Powerchair Hockey in stappen zou moeten plaatsvinden. De competitie wordt daarom voorsnog onder de vlag van de KNHB georganiseerd.

Team Powerchair Hockey NL heeft in de zomer van 2023 wel de stap richting het Floorball gemaakt en is onderdeel van de NeFUB/FloorballNL. Wat ook de meest logische keuze is. Internationaal zijn een substantieel aantal landen aangesloten bij hun Floorball bond. Ook internationaal zijn er contacten met de IFF. De sporten hebben dezelfde uitgangspunten en passen uitstekend bij elkaar. In de praktijk betekent dit dat stichting Orange & Wheels in opdracht van de NeFUB/FloorballNL de uitvoerder is als het gaat om Team Powerchair Hockey NL en het programma

BeloftenNL. In de sliptestream daarvan gaan we samen weer meer internationale invloed uitoefenen en daarmee gezamenlijk door met ontwikkelen. Stichting Orange & Wheels heeft veel ervaring opgedaan om Team Powerchair Hockey NL in de volle breedte te ondersteunen. Die ervaring kan door de NeFUB gebruikt worden om de volgende stappen te gaan zetten.

Ontwikkeling internationaal

Powerchair Hockey bestaat inmiddels bijna 50 jaar. Vanaf eind jaren '80 is er ook internationaal een stevige ontwikkeling geweest. Dit resulteerde vanaf eind jaren '90 in WK's en EK's, waarbij ook volledig is ingezet op internationale regelgeving en spelregels. In de tussentijd werd in steeds meer landen Powerchair Hockey beoefend en zijn er nationale competities opgezet. Er is een goede internationale structuur. Powerchair hockey valt al een groot aantal jaren onder World Abilitysport (voorheen IWAS). Meer informatie is te lezen op <https://worldabilitysport.org> en op <https://powerchairhockey.org>. Door deze structuur blijft ook de weg naar de Paralympische status open en worden we daarnaast professioneel ondersteund op het gebied van regelgeving, classificatie normen, internationale toernooiorganisatie, etcetera. Nederland heeft in alle jaren sinds het ontstaan van PCH een prominente rol gespeeld en vele kampioenschappen en prijzen veroverd.

Betekenis van PCH voor de doelgroep

PCH is meer dan alleen sport. Het biedt een platform waarbij kinderen, jongeren en jongvolwassenen met een ernstige lichamelijke beperking - naast het beoefenen van hun favoriete sport - van elkaar leren hoe zij zichzelf in het dagelijkse leven en de maatschappij kunnen ontwikkelen. Spelers van het Team Powerchair Hockey NL fungeren hierin als een katalysator. In de maatschappij zijn er voorbeelden nodig waar de doelgroep zich mee kan identificeren (rolmodellen). Dat geldt met recht voor PCH! Spelers van het Nederlands team zijn voor kinderen/jongeren met een lichamelijke beperking en hun ouders inspiratiebronnen. Zij laten zien wat er met hun beperking mogelijk is door middel van sport, in dit geval PCH. PCH is een geweldig middel om een bijdrage te leveren aan het volledig participeren in de inclusieve samenleving, wat nog steeds geen vanzelfsprekendheid is. Zelfvertrouwen, teamwork, communicatie en doorzettingsvermogen, maken dat iedere sporter zich door PCH beter ontwikkelt als persoon en daarbij ook de maatschappelijke zelfredzaamheid vergroot. Denk hierbij aan het maken van vriendschappen, studeren en werk. Maar zeker ook bij onderwerpen als zelfstandig wonen, relaties en wie weet later het stichten van een gezin. Internationale wedstrijden geeft een sporter ook de mogelijkheid om internationaal te netwerken en van elkaars ontwikkelingen te leren.

Op zoek naar een oranje stip aan de horizon

Ofschoon PCH zich organisatorisch steeds meer heeft ontwikkeld, is ook de duidelijke tendens zichtbaar dat het aantal actieve hockeyers afneemt. Voor een gedeelte is dit te verklaren en past bij het landelijk beeld binnen veel verschillende takken van aangepaste sporten. Ten opzichte van het verleden zijn sporters met een beperking lastiger te vinden en dit geldt zeker voor PCH. Waar men eerst vindbaar was binnen het (voortgezet) speciaal onderwijs, hebben verenigingen nu door de versnippering van de doelgroep moeite om hun teams op orde te houden. Daarnaast heeft twee jaar Corona niet geholpen om spelers te behouden voor de sport. Een verklaring ligt ook in het feit dat de doelgroep vaak ernstig lichamenlijk beperkt is en er om die reden niet de overtuiging heerst dat het actief beoefenen van een sport wel degelijk mogelijk is.

De opkomst van rolstoelvoetbal – onder de social return aanvoering van de Betaald Voetbal Organisaties – mogelijk geen positief effect op PCH. Het wordt gezien als alternatief, terwijl het passiever en minder ver ontwikkeld is dan PCH. Gevaar is dat er gevist wordt uit dezelfde vijver met potentiële sporters. Het op een andere manier vormgeven van een podium voor onze aantrekkelijke hockeysport is daarom van essentieel belang. Door daarbij gebruik te maken van rolmodellen om te laten zien wat er, ondanks een lichamelijke beperking, mogelijk is. Het geeft jongeren de kans om te denken in mogelijkheden en uitdagingen. In de praktijk is goed zichtbaar hoe belangrijk dit is en hoe dit leidt tot een vergroot zelfvertrouwen en een meer positief beeld over hun situatie.

Ondanks dat PCH internationaal een goede ontwikkeling doormaakt; meer deelnemende landen, goed georganiseerde toernooien, reglementen die aansluiten bij het IPC, etc, heeft Nederland op organisatorisch vlak internationaal stilgestaan. Dat PCH (nog) geen Paralympische sport is, waardoor het aantrekkingskracht en draagvlak mist, helpt zeker niet. Een actieve benadering van jeugd om zowel kwalitatief als kwantitatief als sport te groeien is dan ook noodzakelijk. PCH heeft geen Paralympische status, waardoor géén structureel budget beschikbaar is voor het Nederlands team en het talent ontwikkelingsprogramma. Dit betekent dat voor talentvolle jonge spelers, die meer willen dan alleen het beoefenen van een breedtesport, er weinig perspectief en middelen aanwezig zijn. PCH moet als sport nog aantrekkelijker worden! Een oranje stip aan de horizon. Daarom hebben wij naast het nationale team een talent ontwikkelingsprogramma in de vorm van een belofte team. Dit om de sportprestaties en de ontwikkeling van jonge PCH-spelers naar een hoger niveau te brengen. Om aan de ene kant meer perspectief te bieden en aan de andere kant een aantrekkelijke sport zijn, ook voor een nieuwe generatie.

Nederland; vicewereldkampioen 2022

Team Powerchair Hockey NL brengt de meest getalenteerde spelers uit de Nederlandse competitie samen om te komen tot topprestaties. Het team bestaat uit spelers in de leeftijdscategorie ongeveer tussen 16 en 35 jaar. Allen maken door hun ernstige lichamelijke beperking dagelijks gebruik van een elektrische rolstoel en hebben ondanks hun beperking de ambitie de beste te zijn in hun sport.

Maandelijks komt het oranje team bijeen om te trainen met maar één doel; nog beter worden. Hoogtepunt is uiteraard deelname aan de Europese- en/of de Wereldkampioenschappen PCH. Dit zijn terugkerende, breed gedragen evenementen die éénmaal in de twee jaar worden georganiseerd in een Europees land (tot nu toe), waarbij sporters met een ernstige lichamelijke beperking op het hoogste niveau kunnen acteren. Deze kampioenschappen PCH worden georganiseerd door World Abilitysport - Powerchair Hockey. Voor het Nederlands team zijn deze kampioenschappen de ultieme momenten om de sporters hun ambities te laten verwezenlijken.

In augustus 2022 is Nederland tweede geworden tijdens het Wereldkampioenschap in Zwitserland. Ondanks dat de verloren finale in eerste instantie een grote teleurstelling was, kijken wij met trots terug op dit toernooi. Met onze prestatie hebben wij veel kinderen en jongeren met een beperking geïnspireerd. <https://www.youtube.com/@powerchairhockey/streams>

Europees Kampioenschap 2024

Het eerstvolgend titeltoernooi waar onze pijlen op gericht zijn vindt plaats in het najaar 2024. In Denemarken wordt dan het Europees Kampioenschap PCH georganiseerd. Om deel te nemen aan dit toernooi is er veel geld nodig voor de voorbereidingen en de noodzakelijke faciliteiten, zoals een aangepaste trainings- en verblijfsaccommodatie, begeleiding/verzorging van spelers (vrijwilligers), de reis en het transport van de elektrische sportrolstoelen, etc.

BeloftenNL belangrijk voor de toekomst

Met ons programma BeloftenNL willen we de jonge talentvolle spelers bereiken, die voornamelijk uitkomen in de regionale competities of niet eerder langdurig in aanraking zijn gekomen met het Team Powerchair Hockey NL. Door het regelmatig organiseren van talententrainingen, activiteiten en wedstrijden op een hoger niveau willen we het PCH naast de bestaande competitie nog leuker en aantrekkelijker maken. Hiermee bieden we jonge spelers meer perspectief en een mogelijke aansluiting bij de nationale selectie.

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor onze activiteiten

Onze sporters zijn, naast hun elektrische rolstoel, ook voor de dagelijkse levensbehoefte afhankelijk van zorg en ondersteuning. Veel van de jonge spelers wonen nog thuis en worden door hun ouders verzorgd. Voor de ontwikkeling van de spelers vinden wij het belangrijk dat zij zich (net als hun valide leeftijdsgenoten) kunnen ontplooiën zonder afhankelijk te zijn van hun ouders. Daarom werken wij met een vast begeleidingsteam van (jonge) vrijwilligers. Hierdoor leren spelers automatisch zelfstandig te participeren onder leeftijdsgenoten en zelf verantwoordelijkheid nemen over hun leven, zonder continu onder toezicht te staan van hun ouders. Hiermee bevorderen wij, ondanks hun afhankelijkheid door hun lichamelijke beperking, ook de zelfstandigheid in het dagelijks leven.

Ons team van vrijwilligers bestaat uit een gevarieerd gezelschap, zo hebben wij binnen het team een arts, fysiotherapeuten, verzorgenden, maar ook iemand voor de technische ondersteuning om alle sport rolstoelen rijdend te houden. Deze groep mensen is voor ons onmisbaar en superbelangrijk.

Financiën

Door het jarenlang ontbreken van structurele ondersteuning en erkenning vanuit de sportbond hebben een aantal grote (sport)fondsen in de afgelopen jaren aangegeven ons niet meer te kunnen ondersteunen. Maar ondanks het ontbreken van bovenstaande ondersteuning hebben wij via stichting Orange & Wheels samen met de spelers en hun directie omgeving, door middel van crowdfunding, het benaderen van sponsors en/of fondsen en allerlei acties altijd geprobeerd de hoogwaardige prestaties en ontwikkeling van deze spelers met een ernstige lichamelijke beperking toch mogelijk maken. Nu er aansluiting bij de NeFUB/FloorballNL is kan Team Powerchair Hockey NL zich verder door ontwikkelen, mede omdat we gebruik kunnen maken van de structuur en de mogelijkheden van de (sport)fondsen. Daarmee hopen we beter aan te sluiten bij voorwaarden van de verschillende (sport)fondsen.

Stichting Orange & Wheels

De stichting heeft ten doel het waarborgen van de continuïteit van het Team Powerchair Hockey NL. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het beschikbaar stellen van financiële middelen voor (1) deelname aan internationale toernooien en wedstrijden, waaronder Europese en wereldkampioenschappen, (2) het faciliteren van trainingen en aanverwante activiteiten, (3) projecten die de kwaliteit van het Team Powerchair Hockey NL in brede zin bevorderen, (4) andere doeleinden die de doelstelling van de stichting ondersteunen.

Daarnaast zet de stichting zich, samen met andere betrokkenen bij Team Powerchair Hockey NL in om de benodigde financiële middelen te verkrijgen middels fondsenwerving, het opzetten van projecten die tot doel hebben om donaties te verkrijgen en het aangaan van overeenkomsten met sponsors en andere partijen die bijdragen aan het verwezenlijken van de doelstelling.

Stichting
Orange & Wheels

Westervoortsedijk 16-4
6827 AS Arnhem
The Netherlands

info@orangeandwheels.nl
www.orangeandwheels.nl

KvK nummer 64652971
IBAN NL72RABO0307999173

Missie van de stichting is door middel van sportprestatie, ontmoeten en kennisdelen tussen mensen met een beperking binnen het team en uit verschillende landen en culturen bevorderen.

De stichting wil ambities van talentvolle PCH-spelers waarmaken. Te vaak worden deze ambities gehinderd door allerlei ontbrekende randvoorwaarden. Deze vormen barrières voor de sporter met een beperking om zijn talent tot uiting te laten komen. Om hun ambities werkelijkheid te maken willen wij hen ondersteunen.

Sinds 1 januari 2022 beschikt stichting Orange & Wheels over de ANBI-status. ANBI is een algemeen nut beogende instelling. Een instelling kan alleen een ANBI zijn, als ze zich nagenoeg geheel inzet voor het algemeen belang.

Vraag aan uw fonds/organisatie

De kosten in onze begroting zijn jaarlijks geraamd op een bedrag van iets meer dan €50.000. Dat is heel veel geld en dat realiseren wij ons. De doelgroep maakt het dat PCH een kostbare sport is. Denk hierbij aan veel verzorging en aangepast vervoer en accommodatie. Wij proberen dit bedrag binnen te halen via fondsenwerving, sponsoring en langdurige partnerships. Uiteraard willen wij hier ook iets voor terug doen. Onze spelers en staf zijn beschikbaar als ambassadeur, voor promotionele activiteiten, storytelling e.d., mocht dit op prijs gesteld worden.

Wij zouden graag een beroep willen doen op uw fonds/organisatie en met u in gesprek willen over maatwerk mogelijkheden.

Stichting
Orange & Wheels

Westervoortsedijk 16-4
6827 AS Arnhem
The Netherlands

info@orangeandwheels.nl
www.orangeandwheels.nl

KvK nummer 64652971
IBAN NL72RABO0307999173

